

© Зайцев В.І., Левицький А.І., Чепіга Я.О., Ілюк І.І.

УДК 616.62-001

НЕЗВИЧНЕ СТОРОННЄ ТІЛО СЕЧОВОГО МІХУРА

В.І.Зайцев, А. І.Левицький, Я.О.Чепіга, І.І.Ілюк

Кафедра анестезіології, реаніматології та урології (зав. – проф. В.М.Кошовчук) Буковинської державної медичної академії

У сечовій системі сторонні тіла частіше виявляються у сечовому міхурі. У більшості випадків на них формуються вторинні камені. Причиною їх виникнення є накладені лігатури на стінку міхура або сторонні тіла, введені під час мастурбації.

У літературі є окремі повідомлення про можливість міграції у сечовий міхур сторонніх тіл із суміжних органів – кістки з кишкового, лігатури при пластиці шийки міхура. Описаний випадок утворення каменя сечового міхура на шматку тканини, який опинився в ньому внаслідок травми промежини [1-3].

Внутрішньоматкові контрацептиви (ВМК) відомі понад 40 років. У світі ними користуються понад 85 млн. жінок [4].

У літературі наводяться різні дані (від 1:5000 до 0,5-1,5:1000) про пошкодження матки під час внутрішньоматкової контрацепції з наступним проникненням у стінку матки, суміжні органи та порожнини [5-8].

Ми знайшли тільки один випадок пошкодження сечового міхура ВМК з наступним утворенням вторинного фіксованого каменя в сечовому міхурі [8].

Наводимо наше спостереження.

Хвора Ч., 34 років, поступила до клініки 12 червня 2001 р. зі скаргами на біль внизу живота, болюче сечовипускання через кожні 15-20 хв. При зміні положення тіла підсилюються дизуричні явища. Хворіє впродовж останніх 11 років. По медичну допомогу не зверталася, лікувалась самостійно. Ефект від лікування був незнач-

ний. При поступленні загальний стан хворої задовільний. Болючість при пальпації в лобковій ділянці. На цистограмі в сечовому міхурі конкремент 2х3 см. На екскреторних урограмах неповне подвоєння порожнинної системи нирок. Сечоводи без особливостей. Аналіз сечі: білок 0,066 г/л, лейкоцити у великій кількості. При цистоскопії слизова гіперемована, набрякла. На задній стінці сечового міхура фіксований до стінки конкремент жовтого кольору розмірами 3х2,6 см, неправильної форми. Верхівка каменя з'єднана зі стінкою міхура стороннім тілом, схожим на фрагмент тонкої поліетиленової трубки, другий кінець якої вросений в стінку міхура. Проведено дроблення каменя електрогідролітичним цистолітотриптором "Урат – 1М". Камінь відійшов від трубки. Всередині каменя виявлено фрагменти 2 поліетиленових ниток. Уламки каменя відмиті. Щипцями захоплено дистальний кінець трубки, при незначній тракції вросена в стінку частина стороннього тіла була вилучена. Стороннє тіло видалено через резектоскоп. При ревізії пошкодження стінки міхура не розповсюджується за межі поверхневого м'язового шару. На дві доби встановлено катетер Фолея. Хвора виписана додому в задовільному стані.

Стороннє тіло являє собою пластмасову внутрішньоматкову спіраль Т-подібної форми (розмірами 3х2,5 см, діаметром до 3 мм) з двома фрагментами поліетиленових ниток завдовжки до 6 см кожна (рисунок).

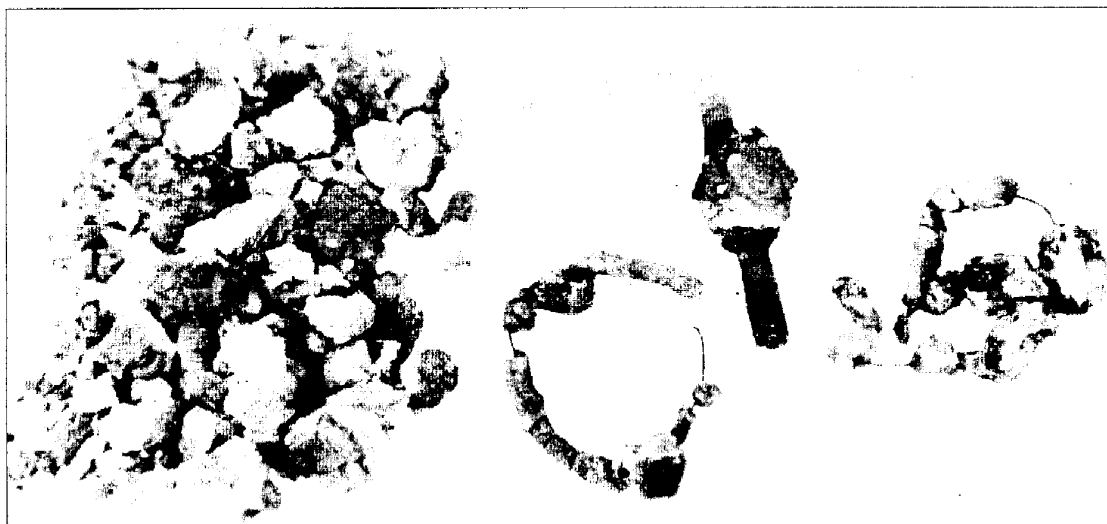


Рис. Стороннє тіло сечового міхура (пояснення в тексті).

Ретроспективний аналіз перебігу хвороби виявив, що після введення ВМК 11 років тому у хворої виник біль внизу живота. Через рік після введення ВМК звернулася до гінеколога. За словами хворої, ВМК було видалено. З того часу хворіє на цистит. Останній рік значно посилились дизуричні явища, особливо

при фізичній праці, ході. Можна припустити, що під час введення ВМК була пошкоджена стінка матки (сліпо чи наскрізно) з можливим одночасним пошкодженням стінки сечового міхура. Надалі відбулась поступова міграція стороннього тіла у сечовий міхур з утворенням каменя на ньому.

Література

1. Cardoso L. Recurrent intra-vesical foreign bodies // Br. J. Urol. – 1997. – V. 80. – P. 687.
2. Kanno N., Iwasa A., Senoh H., Takemoto M. An unusual foreign body in the urinary bladder // Br. J. Urol. – 1994. – V.73. – P. 587-588.
3. Potter D., Smith D., Shorthouse A.J. Colovesical fistula following ingestion of a foreign body // Br. J. Urol. – 1998. – V. 81. – P. 499-500.
4. Прилепская В.Н., Межевитинова Е.А., Раговская С.И. Внутриматочные контрацептивы // Акуш. и гинекол. – 1993. – № 1. – С. 53-58.
5. Зикриллаев З., Олимов Т., Приев И.М. Повреждения мочевого пузыря внутриматочными контрацептивами // Урология. – 2000. – № 3. – С. 53.
6. Каримов Ш.И. Охрана репродуктивности здоровья женщин в республике Узбекистана. – Ташкент, 1996.
7. Лягушина Г.В., Савинова Е.Б., Малехин А.П. Опыт выполнения гинекологических операций под контролем УЗИ // Акуш. и гинекол. – 1993. – № 1. – С. 52.
8. Тойвонен Ю. Предупреждение беременности с помощью внутриматочных контрацептивов // Акуш. и гинекол. – 1990. – № 12. – С. 53-54.

Надійшла 07.11.2002 р.